

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล พ.ศ.
(นายศุภชัย ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

☐ เป็นร่างการเงิน ☒ ไม่เป็นร่างการเงิน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

โดยที่การประกอบกิจการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเป็นการประกอบกิจการที่ใช้พลังงานไฟฟ้ามาก เกิดความร้อนสูง และต้องใช้น้ำอันเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นปริมาณมาก ในการทำความเย็นนอกจากความร้อนแล้ว การทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังก่อให้เกิดผลกระทบด้านเสียง และด้านอื่นต่อชุมชนและสุขภาพของประชาชนด้วย สมควรกำกับการประกอบกิจการดังกล่าวอย่างเหมาะสม เพื่อมิให้กระทบต่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ มีการใช้ทรัพยากรน้ำโดยไม่กระทบต่อการอุปโภค บริโภคของประชาชน การเกษตร และการใช้สำหรับอุตสาหกรรมอื่น และไม่ส่งผลกระทบด้านเสียงและด้านอื่น อันเป็นการรบกวนความเป็นอยู่โดยปกติสุขของชุมชนและต่อสุขภาพของประชาชน นอกจากนี้ กิจการ ให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เช่น ศูนย์ข้อมูล (Data Center) บริการคลาวด์ (Cloud Service) บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) มีการเก็บ ส่ง ฝาก วาง โอน หรือประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของคน ไทย บริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย ตลอดจนข้อมูลข่าวสารของราชการ องค์กรมหาชน และ หน่วยงานอื่นของรัฐ ไปเก็บหรือประมวลผลในต่างประเทศด้วย ซึ่งไม่เป็นผลดีต่ออธิปไตยด้านข้อมูลของชาติ อีกทั้งการให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแล มีการเก็บค่าใช้บริการที่ไม่เป็นธรรมต่อ ผู้ใช้บริการ ไม่มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค มีการใช้เป็นเครื่องมือเผยแพร่สื่อลามกอนาจาร คูกคาม การพนัน และการก่ออาชญากรรมออนไลน์ สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล อย่างครอบคลุม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล พ.ศ. แบ่งออกเป็น 6 หมวด จำนวน 36 มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. หมวด 1 บททั่วไป

1. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการคืนใบอนุญาต สำหรับการประกอบกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา 5)

2. กำหนดให้เพื่อรักษาอธิปไตยด้านข้อมูลดิจิทัลของประเทศ ผู้ประกอบกิจการซึ่งรวบรวม เก็บ ประมวลผล หรือรับฝากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล หรือข้อมูลของนิติบุคคลที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย ตลอดจนข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ข้อมูลข่าวสารขององค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ต้องจัดเก็บข้อมูลนั้นไว้ในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา 6)

3. กำหนดให้การดำเนินกิจการ ผู้ประกอบกิจการต้องจ้างผู้มีสัญชาติไทยเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลระบบตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลระบบทั้งหมด (ร่างมาตรา 7)

4. กำหนดให้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัลหรือเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดเงื่อนไขและสัดส่วนการใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ผลิตภายในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในการประกอบกิจการดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา 8)

2. หมวด 2 บริการศูนย์ข้อมูล

1. กำหนดให้สถานที่ประกอบกิจการศูนย์ข้อมูลต้องอยู่ในพื้นที่ที่สามารถตั้งโรงงานได้ตามกฎหมายว่าด้วยผังเมือง (ร่างมาตรา 9)

2. กำหนดให้โครงการประกอบกิจการศูนย์ข้อมูลต้องได้รับการประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ร่างมาตรา 10)

3. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องควบคุมการปล่อยความร้อนสู่ชั้นบรรยากาศ มิให้เกินเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา 14)

4. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องควบคุมมิให้กิจการของตนปล่อยมลพิษด้านเสียงเกินเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา 15)

5. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการป้องกันและควบคุมอัคคีภัยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา 16)

6. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบในความเสียหายและค่าใช้จ่ายในการแก้ไขหรือฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในส่วนที่เกินขึ้นด้วยตนเอง แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อความรับผิดตามกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา 17)

3. หมวด 3 บริการคลาวด์

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการให้บริการคลาวด์ที่ได้รับอนุญาตต้องมีมาตรฐานการเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการ และมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยในการเข้าถึงและรับส่งข้อมูลตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา 18) และมีหน้าที่ต้องตรวจสอบ พิสูจน์ หรือยืนยันตัวตนผู้ใช้บริการคราวด์ของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด รวมทั้งระงับการเข้าถึงข้อมูลตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใช้บริการคราวด์ใดใช้บริการคราวด์ในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (ร่างมาตรา 19)

4. หมวด 4 บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล

1. กำหนดให้ก่อนการทำธุรกรรมบนแพลตฟอร์มดิจิทัล ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงสิทธิของผู้ใช้บริการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้า บริการ หรือการทำธุรกรรมใดผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล (ร่างมาตรา 20)

2. กำหนดให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องจัดให้มีช่องทางที่ชัดเจนให้ผู้ใช้บริการ ร้องเรียนหรือแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมาย และต้องมีการตอบรับเรื่องให้ผู้ร้องเรียนหรือแจ้งข้อมูลทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง (ร่างมาตรา 21)

3. กำหนดให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลมีหน้าที่เปิดเผยแก่ผู้ให้บริการว่าบริการ หรือการนำเสนอข้อมูลนั้นเป็นการโฆษณา (ร่างมาตรา 22)

4. กำหนดให้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องเปิดเผยข้อตกลง เงื่อนไข หรือปัจจัยสำหรับการเลือกให้บริการใด ๆ เพื่อให้ ผู้ใช้บริการได้ทราบก่อนหรือในขณะที่เข้าใช้บริการ (ร่างมาตรา 23) ตลอดจนเพื่อป้องกันการกำหนดเงื่อนไข หรืออัตราค่าบริการอันไม่เป็นธรรม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราสูงสุด ของค่าบริการใด ๆ ที่ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลเรียกเก็บจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่บริษัทในเครือก็ได้ (ร่างมาตรา 24)

5. กำหนดให้ในกรณีที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ให้รัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลรวบรวมและจัดส่งข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับธุรกรรม หรือการใช้บริการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามรูปแบบและรอบระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา 25)

5. หมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้ เช่น เข้าไปในสถานที่ตั้งของผู้ประกอบกิจการหรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของผู้ประกอบกิจการดังกล่าวด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ ของสถานที่นั้น ๆ เพื่อตรวจสอบกิจการ สิทธิทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ประกอบกิจการ และเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบกิจการ รวมทั้งเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐานหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบหลักฐานหรือข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับ ผู้ประกอบกิจการ ยึดหรืออายัดบัญชี ทรัพย์สิน เอกสาร หลักฐาน หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ทั้งนี้ การออกคำสั่งยึด หรืออายัดดังกล่าวต้องระบุเหตุผล ความจำเป็น และสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้นไว้ด้วย รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้ บุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งสำเนา หรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐานหรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น (ร่างมาตรา 26)

6. หมวด 6 บทกำหนดโทษ

1. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งล้านบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา 27)

2. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการใดซึ่งให้รวบรวม เก็บ ประมวลผล หรือรับฝากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มีสัญชาติไทยตามมาตรา 6 และไม่จัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้ในราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 28)

3. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการให้บริการคลาวด์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 18 หรือมาตรา 19 มีความผิดเป็นพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยจำนวนไม่เกินสามล้านบาท (ร่างมาตรา 32)

4. กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลใดไม่แจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบถึงสิทธิของผู้ใช้บริการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้า บริการ หรือการทำธุรกรรมใดผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล มีความผิดเป็นพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยจำนวนไม่เกินสองแสนบาท และปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา 33) เป็นต้น

7. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการใดที่ประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงตามมาตรา 5 ใช้บังคับ และให้ประกอบกิจการต่อไปได้ จนกว่ารัฐมนตรีจะมีคำสั่งไม่อนุญาต แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา 36)

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

2.1 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

2.2 สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA)

2.3 สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.)

2.4 คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.)

2.5 กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

2.6 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

2.7 กรมโยธาธิการและผังเมือง

2.8 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

2.9 สมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย

2.10 สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

2.11 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2.12 ผู้ประกอบการการให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต

2.13 ผู้ประกอบการการให้บริการทรัพยากรคอมพิวเตอร์ผ่านอินเทอร์เน็ต

2.14 ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่

2.15 ผู้ประกอบการการให้บริการผ่านแพลตฟอร์ม

2.16 สมาคมปัญญาประดิษฐ์ประเทศไทย

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

ประชาชน

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดค่านิยามตามร่างมาตรา 3
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดกรอบระยะเวลา 60 วัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการในการออกใบอนุญาต อนุญาต ขึ้นทะเบียน หรือออกใบรับแจ้ง ตามร่างมาตรา 5
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหมวด 1 บททั่วไป เช่น การอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการดำเนินการต่าง ๆ การรักษาอธิปไตยด้านข้อมูลดิจิทัลของประเทศ การดำเนินการกิจการของผู้ประกอบกิจการ การส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัลหรือเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหมวด 2 บริการศูนย์ข้อมูล เช่น สถานที่ประกอบกิจการศูนย์ข้อมูล โครงการประกอบกิจการศูนย์ข้อมูล หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหมวด 3 บริการคลาวด์ เช่น หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการให้บริการคลาวด์ หน้าที่ที่ต้องตรวจสอบ พิสูจน์ หรือยืนยันตัวตนผู้ใช้บริการคลาวด์ของตน
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหมวด 4 บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น หน้าที่ของผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล การให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการ ตลอดจนเพื่อป้องกันการกำหนดเงื่อนไขหรืออัตราค่าบริการอันไม่เป็นธรรม กรณีที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
8. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหมวด 6 บทกำหนดโทษ

9. ท่านเห็นว่าการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลในประเทศไทย ณ ปัจจุบันมีปัญหาในทางปฏิบัติหรือไม่อย่างไร และการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด

10. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

หากท่านประสงค์แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สามารถส่งข้อมูลได้ที่
section77.1 @parliament.go.th